

ထီလန်အမုန်နံ့

မုန်တနံ့ဖဲယုန်ရှူးဖမ်ဖျါယွာထီလန်ကျဲအထီလန်ထီလန်

မးသဲ ၂၁:၁-၁၆

သရန်မုန်ဒိန်ဒီးကထန်ကြီထန်ဒွါ

ထီလန်အမုန်နံ့ မုန်မုန်တချူးဒီးဘန် ဖဲခရံဂဲၤဆာထန်သမူထီလန်အမုန်နံ့(Easter) တနွံဒီး မုန်မုန်တနံ့လၢအဘန်တံာ်ပာ်အီၤ ဒ်အမုန်နွံစီဆုအဆိကတံာ်တသီန့ၣ်လီၤ. မုန်မုန်တနံ့ လၢအဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤပုၤ ယုန်ရှူးလဲၤန့ၣ်ဆုတုၤယုၤရၤလုၣ်, ဒီးဝဲကသ့ၣ်ယီၤဖိလီၤ. ပုၤဒါလီၤဝဲ အကူအသီးတဖၣ်ဒီး တူၤလိာ်သကံၤ အီၤပဲၤဒီးတံာ်မၤလၢကပီၤစံးထီၣ်ပတြၢအီၤန့ၣ်လီၤ.

လၢမုန်တနံ့အံၤ မုန်လၢထီလန်တဖၣ်ဘန်တံာ်သုအီၤအယိ, အိန်ဖျါလၢတံာ်ကီးထွဲ မုန်တနံ့ အံၤလၢ “ထီလန်အမုန်နံ့” န့ၣ်လီၤ. မုန်တနံ့အံၤ မုန်မုန်အကါဒိန်ဝဲလၢပုၤခရံဖိဒီး ဟီၣ်ခိန်အတံာ် စံၣ်စီတဲစီအပူၤ မုန်လၢအအိန်ဒီးတံာ်မၤအသးတဖၣ် လၢအကါဒိန်အယိန့ၣ်လီၤ. မုန်မုန်တနံ့ လၢအပာ်ဖျါထီၣ်တံာ်ဆာကတီၢ် တုၤယီၤဝဲလၢကစၢ်ယွၤမၤတံာ်ဒ်အတံာ်ကျဲအိန်ဝဲအသီးဒီး ယုန်ရှူးမၤလၢထီၣ်ပဲၤထီၣ်တံာ်လၢ ကစၢ်ယွၤကျဲအီၤ ဒ်အဝဲသ့ၣ်ညါတုၤအသီးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤအသးအဂ့ၢ်အခါးတဖၣ် အိၣ်ဝဲလၢ ယုၣ်ဂ္ဂးတဲဝဲဒီး မၤဝဲတချးဒံးလၢအဝဲဒီးဘၣ်တၢ်ပျၤထီ အီၤလၢထူၣ်စုညါအလီၤန့ၣ်လီၤ. (မးသဲ ၁၆:၂၁, ၂၀:၁၇-၁၉, ၂၆:၁-၂, လူၤ ၁၉:၁၀, ၄၁-၄၄) တချးဒံး ဘၣ်လၢထီလၣ်အမုၢ်နံၤ တုၤဒံးဘၣ်န့ၣ် ယုၣ်ဂ္ဂးတဲပျၤ ထီၣ်တ့ၢ်ဝဲအါဘျီ ဖဲအမၤတၢ်တခါလၢ တၢ်ဆၢကတီၢ် ကတုၤဝဲလၢအဝဲကလဲၤန့ၣ်ဆူ ဝုၢ်ယဂ္ဂးလုၣ်ဒီး ဒီးဘၣ် တၢ်ပျၤထီသံအီၤဘၣ်ဆၣ်, တတုၤဒံးဘၣ်ဒီးကတုၤခဲ လဲၣ်န့ၣ် အဝဲတတဲပျၤဝဲဘၣ်.

တုၤယီၤလၢထီလၣ်အမုၢ်နံၤ ဒီးမုၢ်နံၤတဖၣ်လၢ အပိာ်ထွဲထီၣ်အခံန့ၣ်, ယုၣ်ဂ္ဂးတဲပျၤထီၣ်ဝဲဖျိဖျိပျၤပျၤလၢ ကမုၢ်အမဲၣ်ညါဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဆၢကတီၢ်တုၤယီၤလံဝဲ အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ. (ယိၤဟၣ် ၁၂:၂၃, ၂၇-၂၈, ယိၤဟၣ် ၁၃)

ယွၤအတၢ်စံးပာ် လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲ ဖဲထီလၣ် အမုၢ်နံၤ လၢယုၣ်ဂ္ဂးပာ်ပျၤဝဲတဖၣ်အိၣ်ဝဲ ဒ်လၢအံၤ အသးလီၤ. (မးသဲ ၂၁:၄)

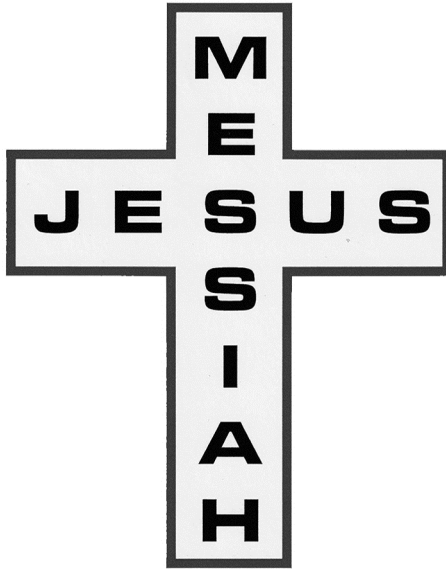
၁. မုၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ် ဖဲယုၣ်ဂ္ဂးပာ်ပျၤထီၣ်အသးပျိပျိ ပျိပျိ ဒ်မုၢ်နံၤအသးလီၤ. (မးသဲ ၂၁:၄, ၈ကၢ ၉:၉) မံၤ “ယုၣ်ဂ္ဂး” အဒိပညိ “ပုၤအုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤ တၢ်” (မး ၁:၂၁).

“ကသ့ၣ်ယီၤအသးစၢ်ဒၣ်လဲာ်, ကသ့ၣ်ယီၤ ဖိ” တၢ်အံၤမုၢ် ဝဲအတၢ်တဲပျၤဆိပာ်စၢၤ ယုၣ်ဂ္ဂးအတၢ်မၤ ဒ်မုၢ်နံၤအတၢ်ကအသးလီၤ. လံာ်စီဆုံအလီၢ်လံၤတက ကြၢၣ်ပာ်ပျၤထီၣ်ယွၤအတၢ်မၤလိာ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်လုၢ်ထီၣ် ပာ်ထီၣ်အဂ့ၢ်တဖၣ်အကျါ, တၢ်လုၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်မၤက ဆိုထီၣ်သးပာ်ပျၤဝဲလၢ တၢ်လုၢ်ကဘၣ်မုၢ်ဂီၤဖံးမိာ်လၢ နီၣ်ယိးဘိတအိၣ်ဘၣ်လၢ အလီၤနီၣ်တဘျီတဒုလီၤ (၄မိၤ ၁၉:၁-၂).

ဒ်န့ၣ်အသး, ဖဲပုၤဖလုၣ်ဂ္ဂးဖိတဖၣ် အဲၣ်ဒီး ဆၢကဒါက့ၤတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤအတၢ်လါဆူ ကီၢ်အံၣ် စရုလးန့ၣ်, သးကျဲၤဆၢဝဲလၢလုၣ်ကဟၣ်အသီတဆိ လၢအဘၣ်တၢ်တ့ၢ်အီၤလၢဂီၤဖံးလၢတၢ်တမၤဘၣ်ဒံးအီၤ နီၣ်တဘျီဘၣ်လီၤ. (၁ဂ္ဂမူၤ ၆:၇-၈) တၢ်အံၤပာ်ပျၤထီၣ် လၢဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢတၢ်တမၤဘၣ်ဒံးအီၤနီၣ်တစု မုၢ်တၢ်အ ကါဒိၣ်ကြၢးဝဲဘၣ်ဝဲဒီး တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအတၢ်ကွၢ်စိ တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ယုၣ်ဂ္ဂးအတၢ်လိာ်ဘၣ်ကသ့ၣ်ယီၤဖိ လၢဆၣ် ဖိကီၢ်ဖိလၢတၢ်တမၤဘၣ်ဒံးအီၤနီၣ်တစုအံၤ ပာ်ပျၤထီၣ် တၢ်အကါဒိၣ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါအတၢ်ကွၢ်စိလီၤ ဆိဒၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးတၢ်လုၢ်ထီၣ်ပာ်ထီၣ်ဒီး ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်လၢအဘၣ်ဒီးယွၤအတၢ်အာၣ်လီၤအီၤလီၤစီဆုံလၢ အမၤတ့ၢ်ဝဲလီၤ.

သပုၢ်တၢ်ပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢ ဝုၢ်ယဂ္ဂးလုၣ်အပူၤဒီး ယုၣ်ဂ္ဂးအဒုၣ်အဒါလၢအသ့ၣ်ညါတ့ၢ်တၢ်ကွဲးအသးစီဆုံ ကကလၢကဘၣ်တၢ်လၢယုၣ်ဂ္ဂးစံးဝဲဒီး ပာ်ပျၤထီၣ်အသး ဖျိဖျိပျၤပျၤဒ်မုၢ်နံၤအတၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤကစၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.

၂. မှတ်တမ်းအတိုင်း ဖဲယုဂ်ရှးဟ်ဖျါအသးဒ်ပုအတီ အလီအသီးလီ. (စကၢ ၉:၉)

ယုဂ်ရှး မှတ်တမ်းအတိုင်းအလီလၢ ဝံစံးဟ်တုာ်လၢ အဂုာ်ဒီး အဝဲဟ်ဖျါထီဉ်အတၢ်မှတ်တံးဖဲထီလၢအမုာ် နံၤလီၤ. အဝဲမၤလၢထီဉ်ပဲၤထီဉ်ဝဲ ကယံာ်တၢ်လၢအဟ် ကစၢ်ယုဂ်မၤအီၤတုၤလၢအကတၢ်တစုလီၤ. ထီဘိတပ ယုဂ်ဃီ စးထီဉ်လၢအဖိသုဉ်လံၤလံၤ တုၤလၢအဒိဉ်တုာ် ခိဉ်ပဲၤတစုန့ၣ်, တအိဉ်ဒီးသကဲာ်အာပဝးသီဘဉ်. ဒ်ပုၤ ကီၢ်မုာ်လိဉ်ဘဉ်ဆဉ်ဖိကီၢ်ဖိလၢအတၢ်လီၤတုာ်လီၤကံာ်, မဲဉ်သုမဲဉ်ဂီၤတအိဉ်ဘဉ်လၢ တၢ်မၤကဆီထီဉ်သးအ တၢ်လုာ်တၢ်ဟ်အကီၢ်အသီး, ယုဂ်ရှးမှတ်တံးလုာ်အလၢအ ပုၤ, အတီအလီလၢပုၤဟီဉ်ခိဉ်ဖိအတၢ်ဒဲးဘးကဘဉ် တၢ်ပျါအီၤအကီၢ်လီၤ. အဝဲတီဝဲလီၤဝဲ ပုၤဒီးတၢ်ဒိကန့ၣ် ဟ်ကစၢ်ယုဂ်အကလုာ်လၢတၢ်တုာ်တၢ်နးတၢ်ဖီဉ် ဒီးတၢ် သံတစုန့ၣ်လီၤ.

၃. မှတ်တမ်းအတိုင်း ဖဲယုဂ်ရှးဟ်ဖျါထီဉ် အတၢ်သးစူၤ ဒီး တၢ်ဆီဉ်လီၤသးန့ၣ်လီၤ. (မးသဲ ၂၁:၄-၅, စကၢ ၉:၉)

ယုဂ်ရှးအနီၣ်ကစၢ်ဒဉ်ဝဲစံးတုာ်လံ, “ပုၤလၢတၢ် ဘျံးအသး...ဟဲဆူယအိဉ်တက့ၢ်..အဂုာ်ဒ်အံၤ, ယသး စူၤဒီးယသးဆီဉ်လီၤယသးလီၤ..”(မးသဲ ၁၁:၂၈-၂၉) အဝဲအတၢ်သးစူၤဒီးအတၢ်ဆီဉ်လီၤသး အဒိ အတၢ်လၢအအိဉ်ဖျါဝဲအကျါ, ပကထံဉ်ဘဉ်အီၤခီဖျါ အဝဲအတၢ်ဟ်သ့ဉ်ဟ်သးဒီး အတၢ်မၤဘဉ်ဖိသုဉ်တဖဉ် န့ၣ်လီၤ. တစါဘဉ်တစါဖိသုဉ်တဖဉ် တဘဉ်တၢ်ဝဲ သးစူၤဒီးပးကဲအီၤဘဉ်. တုၤလၢပစါခဲအံၤ ပနာ်ဟူဘဉ် ဒီးထံဉ်ဘဉ်ပုၤမဲဉ်ပုၤနီၤလီၤ. ယုဂ်ရှးမှတ်တံးတၢ်ထီဉ်ထီ လၢအလဲၤတလၢကွံာ်ဒဉ်လဲာ် တၢ်ပးကဲဟ်လုာ်ဟ်ပုၤ ဖိသုဉ်တဖဉ်လီၤ. အဲဉ်ဘဉ်ဝဲ ဒီးဝဲသးစူၤဝဲလီၤ.

လၢအဝဲအတၢ်ဘဉ်ထွဲဒီး ပုၤတၢ်ဒဲးဘးဖိဒီးပုၤ လၢအဘဉ်တၢ်ကွံာ်တလီၤ, ကွံာ်ကဟ်အီၤတဖဉ်အပူၤစ့ၢ် ကီး, အတၢ်ဝဲသးစူၤဒီးအတၢ်ဆီဉ်လီၤသးအတၢ်အဲဉ် အိဉ်ဖျါဝဲဒိဉ်ဒိဉ်မုာ်မုာ်လီၤ. ပုၤတဖဉ်လၢအစံးလီၤအသး လၢအသ့လံာ်တၢ်သိဉ်တၢ်သီဒီးမှတ်တံးဘုဉ်တၢ်ဘါအခိဉ် အနာ်တဖဉ်, တမၤဝဲဒ်အီၤအသီးဘဉ်.

လၢထီလၢအမုာ်နံၤအံၤ ပဂုၤဆိကမိဉ် အဝဲအ တၢ်မှတ်တံးလၢဝဲတဲဆိဟ်လၢအဂုာ် (ယရှါ ၅၃:၂-၈), ဒီး ကလၢာ်ဘဉ် အဝဲအတၢ်ဝဲသးစူၤဒီးတၢ်ဆီဉ်လီၤသး နီၢ်နီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၄. မှတ်တမ်းအတိုင်းအဝဲဟ်ဖျါထီဉ်အသး ဒ်ပုၤမၤယု မၤဖိးတၢ်အသီးလီ. (စကၢ ၉:၉-၁၀)

ယုဂ်ရှးအတၢ်ကတိၤလၢတၢ်စံဉ်တဲၤတဲၤလီၤ လၢကစၢ်ဒီးခိဉ်အကျါ(မးသဲ ၅:၉) လၢအစံးဝဲ, “ပုၤလၢ အမၤယုမၤဖိးတၢ်တဖဉ်န့ၣ် ဘဉ်ဆီဉ်ဂုၤဝဲလီၤ. အဂုာ် ဒ်အံၤ, အဝဲသ့ဉ်တဖဉ်န့ၣ် ကဘဉ်တၢ်ကိးအီၤလၢယုၤ အဖိခွါလီၤ.” အံၤ, အတၢ်အုဉ်အသးအမုာ်အတီ အိဉ်ဖျါ ထီဉ်ဝဲ ဖျါဖျါဖျါဖျါ ဖဲထီလၢအမုာ်နံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်လၢ ယုဂ်ရှး ဟ်ဖျါထီဉ်အံၤ ပုၤကီၢ်မုာ်အနာ်တဟ်ဘဉ်. ထံဉ် ကမဉ်အီၤလီၤ. အဝဲသ့ဉ်မုာ်လၢလၢ ယုဂ်ရှးကမုာ်စီၤပၤ လၢအဟဲတီခိဉ်ရိဉ်မဲဒီးမၤသကိးတၢ်ဒီး အဝဲသ့ဉ်လၢ တၢ်ဒုးထီဒါပုၤရိမုၤဖိ ဒ်သိး ကသ့ဉ်ထီဉ်န့ၣ်အဝဲသ့ဉ် အကီၢ်အံဉ်စရုလးလၢအအိဉ်ဒီးတၢ်သဘျု တၢ်ဃူတၢ်ဖိး ဒီးတၢ်စံဉ်ညီဉ်တီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃူတၢ်ဖိးလၢ ယုဂ်ရှးဟဲ စိာ်န့ၣ် မှတ်တံးလၢအဒိဉ်န့ၣ်ဒီး ဒီးလဲၤတလၢကွံာ်အဝဲသ့ဉ် အတၢ်သ့ဉ်ညါနာ်ဟ်တက့ၢ်လီၤ. မှတ်တံးဟဲစိာ်တၢ်ဃူတၢ် ဖိး လၢပုၤကညီဒီးကစၢ်ယုၤအဘဉ်စၢၤ, တၢ်အိဉ်ဘဉ် လိာ်က့ၤဒီး ယုၤဒီးတၢ်အိဉ်ဘဉ်လိာ်က့ၤသးကဒဲကဒဲ လီၤ. လၢအဝဲသ့ဉ်အတၢ်တနာ်ဟ်တၢ်ဃူတၢ်ဖိးတက

လုာ်လာယုာ်ဂူးဟ်ဖျါထီၣ်ဝဲအဃိ အဝဲသ့ၣ်လဲလိာ်ကွံာ် အတၢ်ကိးသတြီ “ဟိၣ်စဲန့ၣ်” အုာ်က့ၤခိၣ်က့ၤခဲကန့ၣ် အံၤဆူ “ပျါထီၣ်ကွံာ်အိၤတက့ၢ်” ဖဲစ့ၤသီပူၤကွံာ်အံၤ အလီၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်မုာ်တနံၤ ကတုၤဝဲ ဒိဝဲစကၤရယုၤ တဲ ဆိပာ်ဝဲအသိး လာယုာ်ဂူး ကဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဃုာ်ဖိး လာထံကီၢ်ဒီးပုၤကလုာ်တဖၣ်အကျါ သပုာ်တၢ်လီၤန့ၣ်, မုာ်တၢ်လာပကဘၣ်သ့ၣ်ညါဒီး န့ၣ်အိၤနီၢ်နီၢ် ဖဲပမၤလၢ ကပီၤထီၣ်လုာ်အမုာ်နံၤန့ၣ်လီၤ.

၅. မုာ်တၢ်ဆၢကတီၢ်ဖဲယုာ်ဂူးဟ်ဖျါထီၣ်အသးဒိစီၤဟၤ အသိးလီၤ. (မးသဲ ၂၀:၄-၅, စကၤ ၉:၉-၁၀)

ပုၤကီၢ်မုာ်တဖၣ် မုာ်ဆိကမိၣ်ဒီး ပာ်သ့ၣ်ဟ်သး ဝဲအဃိန့ၣ်, ယုာ်ဂူးအတၢ်ဟဲဒီးကသ့ၣ်ယီၤ မုာ်တၢ်လာ အအိၣ်ဒီးအိၣ်ပညီလာအိၣ်ဝဲမုာ်ဝဲန့ၣ်, ကသ့ၣ်ညါဝဲ ကစီဒိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ် ဖျါလာအဝဲသ့ၣ်တဆိကမိၣ်ဒီး ပာ်သ့ၣ်ဟ်သးဝဲဘၣ်လီၤ. ဖဲဆၢကတီၢ်အဝဲန့ၣ်, စီၤဟၤ လာအဟဲဒီးတၢ်ဃုာ်ဖိးအကစီၣ်, တဟဲဒီးဘၣ်တၢ်ဒုး တၢ်ယၤအကသ့ၣ်ဘၣ်. မုမုာ်ကဟဲဒီးဝဲကသ့ၣ်ယီၤဖိ လီၤ. (၁စီၤ ၁:၄၄) ပာ်ဖျါထီၣ် စီၤဟၤဒၤဝဲအတၢ်ဘိး ဘၣ်တဲဖျါထီၣ်အဖိခွါ စီၤရုလီၤမိၤ ဒိစီၤဟၤအသိးအဂ့ၢ်, အိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိာ်လာတၢ်ကဒုးဒီးအိၤ ကသ့ၣ်လၢ, က သ့ၣ်ယီၤန့ၣ်လီၤ.

ပုၤကီၢ်မုာ် ကိးသတြီထီၣ်တၢ်ကတီၢ်လာအသိၣ် လီၤကံၤဒိအအိၣ်ဖျါလာ ထါစံးထီၣ်ပတြာၤ ၁၁၈ အပူၤ အသိး ဘၣ်ဆၣ် အိၣ်ဖျါလာ အတၢ်ဟ်သ့ၣ်ဟ်သးအ ဘၣ်န့ၣ်, တမုာ်တၢ်တပယုာ်ဃီဘၣ်အဃိ, စ့ၤသီဝံၤအ လီၢ်ခဲ, လဲလိာ်ကွံာ်အတၢ်ကိးသတြီအသိၣ်လာတၢ်တူၢ် လိာ်စံးထီၣ်ပတြာၤ, မၤလၢကပီၤဆူ တၢ်ဒုၣ်ဒ့ၣ်, ပာ်ဒုၣ်

**လၢတၢ်မၤလၢကပီၤ
ထီၣ်လုာ်အမုာ်နံၤအံၤ
အလီၢ်အိၣ်လၢ ပကသ့ၣ်နီၣ်ဒီး
တူၢ်လိာ်မၤလၢကပီၤ ပကစၢ်ယုာ်ဂူး
လၢအမုာ် စီၤဟၤကၢၢ်ကၢၢ်ကျၢၤကျၢၤ,
တအိၣ်ဒီးတၢ်သးလဲလိာ်သးဒီး
တၢ်သးတတီၤလၢတၢ်န့ၣ်အိၤ
အပူၤဘၣ်လီၤ.**

ဟ်ကမၣ်ဒီး တၢ်ဃုာ်လာယုာ်ဂူးကဒီးဘၣ်တၢ်မၤသံအိၤ န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် အတၢ်သ့ၣ်ညါဒီးတူၢ်လိာ်ယုာ်ဂူး ဒိစီၤဟၤအသိး တမုာ်တၢ်တပယုာ်ဃီဘၣ်. လဲလိာ်အသး ချဲဒိၣ်မးလၢ တသ့ၣ်ညါန့ၣ်ဟံၤ ယုာ်ဂူးအတၢ်မုာ်စီၤဟၤ နီၢ်နီၢ်ဘၣ်အဃိန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်မၤလၢကပီၤ ထီၣ်လုာ်အမုာ်နံၤအံၤ အလီၢ်အိၣ်လၢပကသ့ၣ်နီၣ်ဒီး တူၢ်လိာ်မၤလၢကပီၤ ပကစၢ်ယုာ်ဂူးလၢအမုာ် စီၤဟၤ ကၢၢ်ကၢၢ်ကျၢၤကျၢၤ, တအိၣ် ဒီးတၢ်သးလဲလိာ်သးဒီး တၢ်သးတတီၤလၢတၢ်န့ၣ်အိၤ အပူၤဘၣ်လီၤ.

တနံၤအံၤ ဖဲပမၤလၢကပီၤ ထီၣ်လုာ်အမုာ်နံၤ န့ၣ်, မ်ပကသ့ၣ်နီၣ်သကိးတၢ်အကါဒိၣ်တဖၣ်လၢ ယုာ်ဂူးဟ်ဖျါဝဲဖျါဖျါဖျါဘၣ်ထွဲဒီး ယွၤအတၢ်ကူၣ်ကျဲၤ တဖၣ်တက့ၢ်.

■ သရၣ်မုာ်ဒိၣ်ဒီးကထၢၣ်ကြဲထၣ်ဒုၣ် ■